بررسی هیستولوژیکی اثرات التیام بخش مخلوط مورفین وروغن کره گاو(ghee) برزخم های ایجادشده درپوست رت

اعظم وفایی، ناصرمهدوی شهری، مسعود فریدونی، مجید فرهودی

دانشكده علوم دانشگاه فردوسي مشهد

azam.vafaee@yahoo.com

چکیده:

مطالعه وبررسي تاثيرات فارمالوزيكي مواد طبيعي وشفابخش درحيوانات أزمايشگاهي يكي ازمهم ترين جنبه های مطالعات اتنوفارمالوژیکی درجهان می باشد . امروزه، تسریع درالتیام زخم یکی ازاهداف مهم درپزشکی محسوب می شود. بنابراین دانشمندان توجه زیادی به این مسئله دارند. دراین خصوص، توجه به تولید داروهای جدید وموثرکه با خصوصیات بدن سازگار باشد هدف اصلی دانشمندان درعلم پزشکی است. التيام زخم يک پاسخ ديناميک به آسيب است که به ايجاد تعادل ميان سلول ها، پروتئين هاي ساختاري، فاکتورهای رشد وپروتئازها نیاز دارد. مراحل التیام شامل ۳ مرحله است: التهاب، تکثیروبازسازی است که وابسته به یکدیگرند. مطالعات قبلی مشخص کرده که استفاده ازداروهای افیونی مثل مورفین به عنوان ضددرد، ضدالتهاب وضد میکروبی باعث افزایش تسریع زخم می شود. روغن کره گاو نیز شامل اسیدهای چرب اشباع وغیراشباع وویتامین A و D است که به عنوان یک بیواستیمولاتوردرالتیام زخم شناخته شده است. هدف اصلی این مطالعه تاثیرات موادطبیعی (مخلوط مورفین وروغن کره) درالتیام زخم است . دراین آزمایش ۱۵ راس رات (وزن ۲۵۰ تا ۳۵۰ گرم) انتخاب شده ودرشرایط طبیعی آزمایشگاه نگهداری شدند. ۸ پانچ باقطر ۴ میلیمتر دردوطرف ستون مهره ها درپشت رات ایجاد شد. رات ها به طورتصادفی به ۵ گروه (هرگروه شامل ۳ رات) درروزهای ۱٬۳٬۵٬۸٬۱۸ تقسیم شدند. درهررات ۴ پانچ با نرمال سالین به عنوان کنترل تیمارشد، دیگرپانچ ها با ۴ تيمارشامل: پانچ ١: روغن كره گاو، پانچ ٢: مخلوط روغن كره ومورفين (٣ روزبعد ازايجادزخم)، پانچ ٣: مخلوط روغن کره ومورفین (یک روزبعد آزایجادزخم)، پانچ ۴: مورفین، ۲ باردرروز تیمارشدند. هرزخم ازلحاظ ماکروسکوپی وبافت شناسی بررسی شد. مطابق نتایج آماری، زخم هایی که با مخلوط روغن کره ومورفین تیمارشد خیلی زودترنسبت به دیگرتیمارها بهبود یافت. نتایج هیستولوژیکی همچنین افزایش معنی داری درضخامت اپیتلیوم، تعداد رگهای خونی، تراکم سلول های التهآبی وفیبروبلاست درنمونه تیمارشده با مخلوط روغن کره ومورفین نسبت به دیگرتیمارها نشان داد. مطابق نتایج این آزمایش مخلوط روغن کره گاو ومورفین نقش موثرتری دربهبود زخم دارد. روغن کره گاو شامل ویتامین A وD، اسیدهای چرب غیراشباع است که نقش شفابخش درالتیام زخم دارد. مورفین همچنین به عنوان داروی ضد درد وضد التهاب باعث افزایش درسرعت التيام زخم مي شود.

واژه های کلیدی : ghee - مورفین - التیام زخم - پوست - رات

Healing effect of wound by a mixture of morphin – ghee on rat skin (a Histological view)

Vafaee A, Mahdavi Shahri N, Feredoni M, Farhodi M

Department of Cellular and Molecular Biology, Faculty of Basic Science, Ferdowsi University, Iran

azam.vafaee@yahoo.com

Abstract:

The study and investigation about pharmacological effect of natural and medicinal components in laboratory animals is one of the most important aspects of etnopharmacological studies on the world. Nowadays, expedition of wound healing is a noticeable principle in the medicine, so scientists always pay attention about this subject. In this regard, notion to produce new drugs, which are more effective, valid and salubrious with body of creatures, is the main purpose for scientists in medical science and local medicine. Healing of wound is a kind of ordered and dynamic response to damage that needs to create equilibrium among cells, structural proteins, growth factors and proteases. The healing process includes three stages, inclusive inflammation, granulation and remodeling that they are dependent to each other. Previous studies have been indicated that the use of epode drugs such as morphine as anti-pain, anti-inflammatory and antimicrobial cause to healing expedition of wound. Ghee that includes saturated and cause to healing expedition of wound. Ghee that includes saturated and unsaturated fatty acid and vitamin A and D, has been known as a biostimulator in the healing of wound. The main object of this study is investigation of natural component effects (a mixture of morphine and ghee) on healing of wound. In this experiment 15 head of male rat (250 to 350g/BW) were selected and warded in lab in natural condition. Eight circular holes with the diameter of 4mm were made at two side of vertical. Rats were classified randomly in 5 groups (every group include 3 rats) for 1,3,5,8 and 18 days. In every rat 4 punch are treated with saline as control. Other punches are 4 treatments inclusive: punch 1: ghee, punch 2: a mix of ghee and morphine (3 day after creation of wound). Punch 3: a mix of ghee and morphine (one day after creation of wound) and punch 4: morphine. Treatments are used twice a day. Every wound is evaluated about microscopic and histological condition. According to statistical measurement, the holes that were treated with a mix of ghee and morphine has been improved very sooner than other treatments histological results also showed significant increase in epithelium thickness, number of blood vascular, percentage of inflammatory cell and percentage of ferocious proliferation in sample of treated whit a mix of ghee and morphine than other treatments. According to result of this examination a mix of ghee and morphine has effective role in improvement of wound. Ghee includes with the characteristic of the conditions and procedure of the conditions are conditions as a condition of the conditions are conditionally as a condition of the condition vitamin A and unsaturated fatty acid that they have curable effect on wound. Morphine also (as anti-pain drug and anti-inflammatory) increases the improvement speed of wound.